

ШОПСКИЯТ АНСАМБЪЛ ОТ ЕЛИН ПЕЛИН ЗАВЛАДЯ ОСТРАВА

СИРМА ЗИДАРО-КОУНОВА

През октомври 2005 година посетих пострадалия от големите наводнения град Елин Пелин, за да предам един малък паричен дар, даден навременно и от сърце, от името на Българския клуб в Острава. На прощаване с представителите на община Елин Пелин си казахме, че ще се видим в Острава – на чешка земя. И ето, че в края на май приветствахме в Острава нашите мили гости от Елин Пелин – Шопският ансамбъл, чието идване в Чехия на фестивала „Прага – сърцето на народите“ беше по инициатива на Българския клуб в Острава. Заедно с ансамбъла приветствахме и официалните представители на община Елин Пелин – инж. Пламен Димов, секретар на Общината и Милко Мишев – зам. председател на Общинския народен съвет. Наши гости бяха и представители на отделите „Култура и образование“ и „Международни отношения“ на Остравското кметство. Шопският ансамбъл, който демонстрира високо изпълнителско ниво, е обиколил света под вещото ръководство на известния хореограф и педагог Ради Радев – художествен ръководител на състава. Ради Радев е автор на прекрасната книга „Ах, тия шопи“, в която ще намерите всичко за шопите, техните танци и бит, както и за самотния шопски хумор. Книгата, която авторът ми подари с посвещение, прочетох на един дъх. Прекланям се пред всеотдайността на този майстор на българския фолклор, допринесъл неимоверно много за

съхраняването и развитието на феномена „шопско народно творчество“. Както на централния площад в Острава, така и в залата на Българския клуб, професионално изпълнение на шопския ансамбъл бе прието с възторг и въодушевление. Мили, скромни и най-вече неуморни, младите танцьори и оркестърът от професионални музиканти почти до полунощ танцуваха и пяха, но не „чалга“, а пре-

красни български народни песни. Със своето изкуство те завладяха сърцата на хората. От свое име и от името на всички българи и чехи, които аплодираха Шопския ансамбъл, искам да изкажа огромната си благодарност за прекрасните мигове, които ни дариха и да им пожелаем от все сърце много творчески успехи и щастливо бъдеще. И нека все така да продължават да радват душите на своите сънародници! ■

ПЪЛНОМОЩЕН МИНИСТЪР ГАНЕВА ОЧАРОВА ОСТРАВСКИТЕ СТУДЕНТИ

СИРМА ЗИДАРО-КОУНОВА

Темата „България и Европейският съюз“ събра през май студентите от Философския факултет на Остравския университет от катедра „Славянска филология и русистика“, както и тези, които от предлаганите славянски езици са избрали да изучават най-стария славянски език – българския. Доц. Яна Рацлавска, к.ф.н. ръководител на Катедрата, бе поканила един изключително ерудиран гост – г-жа Маргарита Ганева, пълномощен министър в Посолството на Република България в Чехия. Такава сърдечна атмосфера и такъв жив контакт между студенти и лектор отдавна не е имало в университета. Младите хора бяха очаровани от безпогрешния чешки на г-жа Ганева, свободно задаваха въпроси и дискутираха. А българистите, на които преподавам български в университета, споделиха, че ако всички дипломати и политици са така непосредствени и умеят „така естествено и разбираемо да разясняват сериозни и важни въпроси, то политическата сцена и международните отношения биха изглеждали другояче“.

След завършването на семестриалния курс по български език по традиция поканих студентите си в Българския клуб. Там те представиха своите преводи от български на чешки – статии от български вестници, списания, проза и др. Каролина Пехалова от втори курс бе направила най-сполучливия превод („Легенда от Мадара“ на Ангел Каралийчев), който беше прочетен от актьора на Камерна сцена „Арена“ Рене Шмотек. В приятната и непринудена атмосфера на остравския клуб г-жа Ганева раздаде на студентите-българисти интересни материали и дискове за България. Разбира се, не липсваха традиционните български гозби – таратор и кебапчета. Доц. Рацлавска изрази желанието на всички присъстващи тази среща да не бъде последна. Срещата беше особено полезна за студентите, защото по един непринуден начин те получиха представа за европейското бъдеще на България – страна, за която младото поколение чехи знае твърде малко. По стара българска традиция срещата завърши с право българско хоро, на което се хванаха всички присъстващи. ■

ПРАЗНИК НА БЪЛГАРСКОТО МАЛЦИНСТВО В ЧЕХИЯ

Д-Р А. ИВАН БЕЛКОВ

Откриването на паметника на основоположниците на славянската писменост Кирил и Методий се осъществи преди 25 години в Микулчице – точно на 24 май 1982 г. Идеята да бъде поставен този паметник е на тогавашния председател на българския клуб в Бърно инж. Христо Ковачев.

Традиционната среща на българското национално малцинство в Микулчице се проведе тази година на 26 май. Тазгодишното празненство по случай празника на Кирил и Методий беше в духа на българо-чешката взаимност и бе с участието на българи от Унгария, Австрия, Чехия и Словакия. Наш скъп гост

беше архиепископ Крицов, чешки и словашки митрополит. Български, чешки и словашки духовници отслужиха тържествената литургия, която е вече неделима част от срещата.

Посланик Здравко Попов поздрави присъстващите и откри тържествената следобедна програма.

Повече от 400 души, българи и приятели на България, участваха във великолепно тържество тази година. Прекрасните фолклорни състави „Шопски ритми“ от Елин Пелин, „Китка“ от Виена, „Китка“ от Бърно, цимбалиевият оркестър от Микулчице и танцовият състав на българското училище в Прага бяха музикалната кулминация на програмата. Организаторите на срещата бяха българското културно-просветно сдружение в Бърно

в сътрудничество с българските културни клубове в Прага, Острава и Млада Болеслав. Приятна изненада за всички участници беше шандът с български специалитети, подготвен от българския клуб в Оломоуц. Благодарности дължим на нашите чешки партньори - директорката на Масариковия музей в Ходонин Ирена Хованчикова, на завеждащия Народния културен паметник в Микулчице д-р Франтишек Синек и на кмета на Микулчице Йозеф Халешич. Без тяхна помощ не бихме могли да осъществим това тържество.

Вярвам, че традицията за срещите на българското малцинство в Микулчице ще продължи и че и в бъдеще ще имат такъв голям успех, какъвто имаше тазгодишната, която отбеляза своеобразен юбилей – четвърт век. ■

ДЕНЯТ НА ЕВРОПА В ОЛОМОУЦ

На 9 май в Оломоуц бе тържествено честван Денят на Европа. Целта на акцията беше да се представи културата, традициите и народните ястия на различните държави – членки на Европейския съюз. Кметът на града Мартин Новотни поздрави учениците, които подредиха импровизирани шандове, презентиращи спецификата на отделните държави. В деня на Европа България бе представена от пълномошен министър Маргарита Ганева. ■

24 МАЙ В КЛУБА НА ПЪТЕШЕСТВЕНИКА

РАЛИЦА ВАСИЛЕВА

Традиционни станаха вече срещите в Клуба на пътешественика, които организира сдружение „Заедно“. Тазгодишната майска среща беше свързана с Деня на славянските просветители св. св. Кирил и Методий. Тя започна с интересна беседа за глаголицата и кирилицата и за създателите на славянското четмо и писмо, изнесена от Ганка Дюлгерова-Христова. Снимките от Пирин, Рила и Странджа планина, направени от Михал Коварж, Бойка Добрева, Диляна Анастасова и Зденек Лебл, ни „върнаха“ към красотите на родната природа. Сърми, пълнени чушки, гювеч, шопска салата, баклава и българско вино от фирмата ВГК&Т красяха трапезата.

Не липсваше и роден български фолклор в изпълнение на танцовия състав „Българи“. Клубът на пътешественика се оказа тесен да побере всички желаещи, които искаха да опитат кулинарните специалитети, да се хванат на хорото и да се докоснат до фотографското изкуство. Затова желаем на

организаторите все по-често да ни събират на такива срещи заедно с нашите чешки приятели. ■

ТАНЦОВИЯТ СЪСТАВ „ПИРИН“ ОТ БЪРНО СЕ ВРЪЩА КЪМ КОРЕНИТЕ СИ

КАТЕРИНА ТИДЛАЧКОВА

През последната събота на месец май представителите на малцинствата от Южна Моравия се събраха във „Dům ránu z Kunštátu“ за седми пореден път. В тазгодишната среща взеха участие 19 състава от десет етнически малцинства, а като гост пристигна чешки фолклорен състав от Сърбия. На срещата, наречена „Завръщане към корените“, българските традиции и култура бяха представени от танцовия състав „Пирин“. В програмата, която продължи цял ден, имаше

място за танци, песни, традиционни занаяти и кулинарни специалитети. Предобедната програма започна с танцови и певчески изпълнения, а към обяд под аркадите и в откритата галерия на комплекса „Špalíček“ се отвориха щандове за дегустация на традиционни ястия и напитки. Програмата продължи с дефиле на всички състави през центъра на града и завърши на централния площад „Свобода“ с изпълнение на едно от малцинствата. С тази чест бе удостоен точно българският състав „Пирин“. След обяд програмата продължи с школа по танци, където

се изучаваха гръцки и словашки танци. Кулминацията на срещата на етническите малцинства от областта Южна Моравия бе вечерният общ галаконцерт на площад „Свобода“, където танцовият състав „Пирин“ представи „Варненски танц“ и „Дунавски ритми“. След това голяма част от участниците се запътиха към Бърненския язовир, където преди полунощ небето бе озарено от многобройни фейерверки в рамките на фестивала „Ignis Brunensis“. Град Бърно за пореден път потвърди, че е град в центъра на Европа. ■

„ДНИ НА БАЛКАНСКАТА КУЛТУРА“ В ГРАД СТУДЕНКА

ПЕТЯ НИКОВА

Всичко беше прекрасно! Какво друго бих могла да кажа за първата ми сценична изява с ансамбъл „Пирин“ от Бърно.

19-ти май 2007 г. - това е денят, който не бих могла да забравя. Времето беше приятно, слънчево и топло. Пътуването към Студенка, градчето, организатор на фестивала „Дни на балканската култура“, беше интересно за мен, защото освен добър ръководител на ансамбъла, Георги Георгиев е и перфектен екскурзовод.

Домакините ни посрещнаха с приветливи усмивки, настаниха ни и ни поканиха на обяд. Следваше посещение на музея на вагоните в местния замък. След разходката из градчето следваше репетиция и се наложи да порепетираме малко повече, за да добия увереност във всичките

танци. Изказвам искрени благодарности на всички от ансамбъла за търпението и вниманието, които проявиха към мен. Концертът започна. Залата не беше много голяма, но за сметка на това всички места бяха заети. Първи представи програмата си домакинът - тамбурашкият оркестър „Брач“ от град Студенка. Представиха се и гостуващите тамбурашки оркестри от Босна и Херцеговина, от Сърбия и от Македония. Ориенталски танци представи групата „Хабиби“ от гр. Студенка, а последен на сцената излезе ансамбъл „Пирин“.

В програмата ни бяха включени танцови композиции и народни хора, които се редуваха. Публиката започваше да ни аплодира след всеки танц, но най-бурни бяха след последното изпълнение на ансамбъла. Това е най-прекрасното усещане - да получиш отплата за труда и старанието, които си вложил под формата

на аплодисменти. Публиката остана доволна, доволни бяхме и ние, танцьорите, затова че успяхме да покажем макар и малка част от балканската култура на хората, събрани в залата. Освен аплодисментите на зрителите получихме похвала за добро представяне и от останалите участници. След концерта присъствахме на галавечеря заедно с всички участници в концерта. И точно това е наистина веселата част за изпълнителите. Това е моментът, когато имаме възможност да се запознаем с другите състави, да обменим опит и да попеем и да потънцуваме на воля. Вечерта завърши като домакините ни изпроводиха с музика до колите. Всички бяхме изморени, но и удовлетворени от постигнатото. Ансамбъл „Пирин“ успя да представи с танци малка част от балканската култура и по-специално от българския дух. ■